

Natura 2000-handlingsplan 2022–2027

Mågerødde og Karby Odde

Natura 2000-område nr. N42

Habitatområde nr. H177

Fuglebeskyttelsesområde nr. F25

Titel: Natura 2000-handleplan for Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde
Udgiver: Morsø Kommune
År: 2024

Forsidefoto: Kalkoverdrev og strandeng syd for Karby Odde. Fotograf: Morsø Kommune
Bagsidefoto: Strandvold med flerårige planter og strandeng ved Madsbjerg. Fotograf: Morsø Kommune

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1. Resumé	4
2. Baggrund	5
2.1 Den lovgivningsmæssige ramme	6
2.2 Miljøvurdering af handleplanerne	6
3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode	7
3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	7
3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	8
4. Behov for indsatser	9
5. Indsatser fordelt på aktør	11
6. Prioritering af den forventede indsats	12
7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse	13
Bilag 1: Kortbilag	14
Bilag 2: Områdets udpegningsgrundlag	15

1. Resumé

Handleplanen for Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2027. Natura 2000-området består af Fuglebeskyttelsesområde nr. 25 Mågerodde og Karby Odde og Habitatområde nr. 177 Mågerodde og Karby Odde.

Indenfor området er der i alt i den seneste naturtypekortlægning (2016-2019) kortlagt godt 251 ha lysåbne naturtyper, hvoraf 6 ha er statsejet.

Det overordnede mål for området er beskrevet i afsnit 3.1 i Natura 2000-planen og de konkrete mål i afsnit 3.2.

Generelt gælder for dette område, at den samlede forekomst af udpegningsgrundlagets lysåbne terrestriske naturtyper dvs. naturtyperne strandvold med enårigke planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, strandeng, tør hede, grå/grøn klit, tidvis våd eng, rigkær, surt overdrev¹, kildevæld¹, kalkoverdrev¹ samt dyrearten odder, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det. Ligeledes gælder for de ynglende fuglearter klyde, dværgterne og havterne samt trækfuglearterne kortnæbbet gås, lysbuget knortegås og hjejle¹, se bilag 2.

Målsætningerne konkretiseres i Natura 2000-planens afsnit 4.1 og 4.2 i form af nogle generelle og områdespecifikke retningslinjer for indsatsprogrammet.

Hovedformålet med indsatserne i perioden 2022-27 er:

1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed
2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder
3. Bekæmpe invasive arter

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau (dvs. på europæisk plan), og fugle på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at sikre bestandsstørrelsen på nationalt niveau.

Indsatsen i handleplaner er generelt rettet mod sikring af naturtyper i gunstig bevaringstilstand dvs. naturtyper og arter i tilstandsklassen god eller høj samt forbedring af naturtyper, hvor tilstandsklassen er moderat, ringe eller dårlig (se boks).

For at indfri målsætningerne i Natura 2000-planen for dette område er de konkrete indsatser i denne handleplan primært rettet mod øgning af arealet med afgræsning, fortsat afgræsning og evt. justering af græsningstryk på i forvejen ryddede og hegnede arealer og ved bekæmpelse af invasive arter som rynket rose og sikagran.

Indsatsen udføres både på offentlige og private arealer i området. Projekter på private lodsejeres arealer gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række understøttende tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen, samt midler til Life-projekter som medfinansieres af EU.

Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde er placeret og afgrænset, som det fremgår af figur 1 nedenfor.

TILSTANDSVURDERING

Naturtypernes og arternes tilstand opgøres på en skala fra I-V, hvor naturtyper og levesteder i tilstandsklasse I og II med en nødvendig drift svarer til gunstig bevaringsstatus eller tilsvarende for fuglenes vedkommende.

For naturtyper og arter/fugles levesteder i tilstandsklasse III-V skal der typisk gennemføres en indledende forvaltningsindsats eller regulering, før en vedvarende drift vil være tilstrækkeligt til at sikre arealet eller levesteder på sigt.

I: Høj
II: God
III: Moderat
IV: Ringe
V: Dårlig

Tilstandsklasser for naturtyper

¹ Hjejle er pt. ikke tilstede i væsentlig forekomst og gennemgås derfor ikke yderligere jf. Natura 2000-basisanalyse 2022-27.

Figur 1. Afgrænsning af Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. F25 Mågerodde og Karby Odde og Habitatområde nr. H177 Mågerodde og Karby Odde. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

2. Baggrund

Miljøstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 257 Natura 2000-områder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte Natura 2000-område og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2022–27. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk.

Ud fra Natura 2000-planerne er der udarbejdet Natura 2000-handleplaner for de enkelte Natura 2000-områder. Handleplanerne skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Morsø Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. 25 Mågerodde og Karby Odde og Habitatområde nr. 177 Mågerodde og Karby Odde.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kommunens kystnære områder. Kommunerne er ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af 2027. Miljøstyrelsen er ansvarlig for at udarbejde en skovhandleplan for de skovbevoksede, fredskovspligtige Natura 2000-arealer. Der er ikke skovhabitatnatur i fredskovspligtige arealer indenfor dette Natura 2000-område.

Offentlige lodsejere, som ejer arealer i Natura 2000-området, kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i egne planer for forvaltningsindsatser (eks. drifts- og plejeplaner). Forsvarsministeriet er ejer af 6,3 ha indenfor Natura 2000-området. Forsvarsministeriet har meddelt, at man ikke selv ønsker at udarbejde planer for forvaltningsindsatser på arealet, og handleplanen omfatter derfor disse statslige arealer.

2.1 Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- Miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)
- Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for at gennemføre Natura 2000-planen på de privatejede arealer. Offentlige lodsejere er ansvarlige for at gennemføre Natura 2000-planen på deres egne arealer.

Handleplanen skal ifølge lovgivningen indeholde nedenstående:

- En prioritering af myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.
- De forventede initiativer, som myndigheden vil tage for at gennemføre Natura 2000-handleplanen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøstyrelsen og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-handleplanen er gennemført for den forudgående periode.

Handleplanen skal ikke omfatte offentligt ejede arealer, hvis der for disse arealer er udarbejdet/udarbejdes en plan for forvaltningsindsatsen, der er i overensstemmelse med de fastsatte mål for naturtilstanden i Natura 2000-planen. Der indsættes et resumé af de offentlige planer i handleplanens bilag (ikke relevant i nærværende handleplan, som omfatter statens arealer).

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

Handleplanen skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå Natura 2000-handleplanerne.

2.2 Miljøvurdering af handleplanerne

Natura 2000-handleplanerne er en type af planer, som kan være omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) – herefter refereret til som Miljøvurderingsloven.

Ved vurderingen af om en handleplan er omfattet af Miljøvurderingsloven ses på kriterierne i lovens § 8. Erfaringsmæssigt er der en del handleplaner, som ikke vil være omfattet af miljøvurderingsloven. Det afhænger dog i alle tilfælde af det konkrete indhold af handleplanen, og der skal derfor altid foretages en særskilt vurdering for hver plan.

Denne handleplan er blevet vurderet i forhold til, om den er omfattet af Miljøvurderingsloven. Det er vurderet, at nærværende handleplan ikke er omfattet af Miljøvurderingsloven, og at der dermed ikke skal udarbejdes miljøvurdering af handleplanen.

Der er vurderet på, om handleplanen sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller om den vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt jfr. miljøvurderingslovens § 8.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen er undtaget fra habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og dermed fra vurdering efter miljøvurderingsloven, fordi planerne er "direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning" jfr. artikel 6, stk. 3, 1. pkt. Handleplanen anses som direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning.

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer (2022-2027).

3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode

3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanerne for anden planperiode har været gældende siden udgangen af 2017. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-planen for planperioden 2016-2021.

Det er muligt at få et samlet overblik over tilskudskompenserede indsatser i Natura 2000-områderne i "Sammenfatning af Natura 2000-planerne 2022-2027" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1: Følgende indsatser er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler

Indsats	Kommunalt ejet (ha)	Privatejet (ha)
Rydning (forberedelse til afgræsning)	Kommunen ejer ikke arealer indenfor området	0
Hegning		0
Invasive arter		0
Hydrologi		0
Artsindsats for arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet		0
Levestedsindsats		0

Tabel 2: Følgende indsatser er finansieret gennem landdistriktsmidler eller anden finansiering og gælder arealer, der ikke er skovbevoksede, fredskovspligtige arealer*

Indsats	Kommunalt ejet (ha)	Privatejet (ha)
Rydning (af uønsket opvækst)	Kommunen ejer ikke arealer indenfor området	0
Forberedelse til afgræsning (hegning)		9
Invasive arter		0
Hydrologi		0
Artsindsats for arter på udpegningsgrundlaget		0
Levestedsindsats		0

Tabel 3: Opgørelse over indsatser total indenfor Natura 2000-området i planperiode 2016-2021

Indsats	Tilskudsfinansiering på private arealer ¹ (ha)	Offentlige arealer ² (ha)	Total (ha)
Forbedring af hydrologi*	0	0	0
Indsatser m.h.p. lysåben natur**	9	0	9
Skovnaturtypebevarende drift og pleje***	Der er ingen skovnaturtyper indenfor området		
Urørt skov	Der er ingen skovnaturtyper indenfor området		

* Forbedring af hydrologi dækker over lukning af dræn og grøfter samt ophør med vedligeholdelse af afvanding

** Indsatser for lysåben natur dækker over græsning, hegning og rydning med henblik på lysåben natur.

*** Skovnaturtypebevarende drift og pleje dækker over flere indsatser, heriblandt sikring af naturtyper, træer til naturligt henfald, naturnær skovdrift, rydning af uønsket opvækst, problemarter og invasive arter samt skovgræsning og foryngelse.

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for Natura 2000-området.

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanen skal ifølge bekendtgørelsen indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 og 12 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret. Vurderingen af, hvorvidt handleplanerne er gennemført i den forudgående periode, er baseret på, om de planlagte indsatser fra sidste handleplan er opfyldt, eller der er udført tilsvarende tiltag.

Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 viser, at naturtilstanden for de 251 ha lysåbne naturtyper i området er i overvejende god henholdsvis høj naturtilstand, og naturtilstanden er ikke forværret siden sidste kortlægning (2010-2012).

Den primære indsats i 1. handleplanperiode (2009-2015) har været hegning med henblik på afgræsning, og indsatsen i sidste planperiode (2. planperiode 2016-2021) var primært at fastholde afgræsningen i området.

Der var i sidste planperiode (2016-2021) kortlagt godt 245 ha lysåbne naturtyper indenfor området, og i Natura 2000-handleplan 2016-2021 var opgjort et samlet behov for indsats på op til 250 ha græsning eller høslæt, hvor behovet for græsning afspejlede samtlige lysåbne naturtyper indenfor Natura 2000-området.

Af de 250 ha er 133 ha realiseret ved tilskud til projekter om rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning i de særligt udpegede Natura 2000-områder (ordningen er en del af det danske landdistriktsprogram og er medfinansieret af EU) i forrige handleplan-periode (2009-2015) og 4 ha ved samme ordning i sidste handleplan-periode (2016-2021). Dvs. i alt 137 ha er heget og afgræsses pt. under denne ordning. Indenfor området afgræsses i alt ca. 242 ha jf. basisanalysen 2022-2027.

Handleplanen for 2. planperiode indeholdt jf. tabel 4 indsats for sikring af egnede levesteder for arterne lysbuget knortegås og dværgterne for et areal på 273,5 ha.

Indsatsen for egnede levesteder for de to arter i handleplanen for 2. planperiode beror på størrelsen af det samlede areal med forvaltningstiltag for områdets naturtyper, herunder pleje i form af rydning, hegning og afgræsning, sammenbinding af natur og ny habitatnatur, jf. handleplanens tabel 3. Dvs. indsatsen for naturtyperne og egnede levesteder for de 2 fuglearter, hvor lysbuget knortegås er trækfugl og dværgterne er ynglefugl, er den samme, da egnede levesteder i høj grad er betinget af naturtypernes naturkvalitet. Der var i handleplanen for 2. planperiode ikke planlagt en særlig indsats mod prædation fra rovdyr og forstyrrelser fra fx mennesker.

Af de 273,5 ha med planlagt indsats for lysbuget knortegås og dværgterne i 2. planperiode var de 20 ha potentiel ny habitatnatur. Ifølge basisanalysen 2022-2027 afgræsses som nævnt i alt ca. 242 ha af de i alt godt 251 ha lysåbne terrestriske naturtyper, og det er på den baggrund kommunens vurdering, at indsatsen for sikring af egnede levesteder for de to arter, som de fremgår af handleplan for 2. planperiode, i væsentligt omfang er gennemført.

Det er kommunens vurdering, at Natura 2000-handleplan 2016-2021 samlet set i sine hovedpunkter er opfyldt.

Effekten af indsatserne bliver løbende vurderet i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som overvåger vandmiljøets og naturens tilstand inden for de områder, der prioriteres i forhold til de politisk fastsatte økonomiske rammer.

4. Behov for indsatser

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 42 bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. 25 Mågerodde og Karby Odde og Habitatområde nr. 177 Mågerodde og Karby Odde beskriver de konkrete mål for indsatsen.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

På baggrund af Natura 2000-planens overordnede og konkrete målsætninger og har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag, se tabel 4 og 5.

Handleplanmyndigheden skal forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejere om drift. Hvor dette ikke er muligt, skal myndigheden påbyde en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for opnåelse af målene i Natura 2000-planen eller for at forhindre forringelse og forstyrrelse.

Offentlige lodsejere skal selv organisere gennemførelse af indsatser på egne arealer.

Tabel 4: Behov for indsatser for naturtyperne*

Forventede indsatser		Skøn over behov:		
		Igangværende/ nuværende indsats (ha)	Ny indsats (ha)	Samlet behov for indsats (ha)
Lysåben natur	Indsats mod invasive arter (bekæmpelse af rynket rose/sitka-gran) = herunder indsats for surt overdrev)	0	Op til 8	Op til 8
	Hegning (rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning)	137	Op til 6	Op til 6
	Forbedring af græsningstryk	0	Op til 28	Op til 28
	Forbedret hydrologi	0	0	0

*Flere forskellige indsatser på samme areal gør, at de samlede indsatsbehov kan overstige områdets samlede arealstørrelse.

Tabel 5: Behov for indsatser for arter udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper og skovnaturtyper uden fredskovspligt*

Forventede indsatser	Skøn over behov:		
	Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Håndtering af prædation på levesteder for havterne	0	Op til 3 områder	Op til 3 områder
Håndtering af prædation på levesteder for klyde	0	Op til 3 områder	Op til 3 områder

Generelt er truslerne for dette områdes lysåbne naturtyper tilgroning, direkte påvirkning fra landbrugsdrift og forekomst af invasive arter. Afgræsning af arealer, der ikke afgræsses i dag og forsat afgræsning og

tilpasning af græsningstrykket er derfor det primære element i fastholdelse og forbedring af naturtilstanden for området. Desuden er indsats mod invasive arter indført som ny indsats.

Naturtilstanden for områdets lysåbne naturtyper er overvejende god og af områdets i alt 251 ha lysåbne naturtyper er 29 ha i moderat tilstand eller dårligere. Årsagen til den overvejende gode naturtilstand af områdets lysåbne natur kan særligt tilskrives, at langt størstedelen af de i alt 183 ha strandeng afgræsses hensigtsmæssigt, hvorved 165 ha strandeng er i god henholdsvis høj tilstand med en række stjernearter for naturtypen. Årsagen til, at de resterende 18 ha strandeng ikke er god tilstand skyldes generelt tilgroning og opvækst af invasive arter (rynkede rose).

Der er indenfor området kortlagt 25 ha surt overdrev, hvor ca. 11 ha er i moderat tilstand eller ringere. Årsagen til den begrænsede naturtilstand ligger dels i tilgroning med de invasive arter sitkagran og rynket rose samt tilgroning og direkte påvirkning fra landbrugsdrift. Surt overdrev er en prioriteret naturtype og bekæmpelse af invasive arter og forbedring af græsningstryk er indført som en indsats, der forventes at ville påvirke udvikling af surt overdrev i gunstig retning.

Hedearealer i ikke gunstig bevaringstilstand svarer til et samlet areal på 0,06 ha. Indsatsen for sikring af naturtypen indgår i indsatsen mod invasive arter, som er den primære årsag til naturtilstanden.

Områdets levesteder for ynglefuglene klyde, havterne og dværgerterne tilgodeser generelt arternes behov for at fastholde en ynglebestand i området. Klyde og havterne yngler hovedsageligt på græssede strandenge men på trods af god vegetationsstruktur, god hydrologi og mindre grad af forstyrrelse fra mennesker er klyde og havterne i moderat tilstand. Årsagen er, at ynglebestandene hos de to arter vurderes at være negativt påvirkede af prædation fra især landlevende rovdyr.

Levestederne for dværgerterne overlapper delvist med levestederne for klyde og havterne, men dværgerternens levesteder er fortrinsvis på de stenede strandvolde. Dværgerternens levesteder indenfor Natura 2000-området vurderes at være gode men ynglebestanden ned mod Nees anses dog at være negativt påvirket af prædation fra landlevende rovdyr og i mindre grad af forstyrrelse fra mennesker.

Det planlægges, at det reelle behov for regulering af prædation inden for klyde og havternes levested undersøges. I undersøgelsen vil konkrete metoder og mulighed for eventuelt samarbejde med lokale jægere kortlægges.

Ud over en nærmere undersøgelse af behovet for en særlig indsats mod prædation fra rovdyr planlægges der ikke en særlig indsats for at sikre ynglefuglenes levesteder. Indsatsen for at sikre ynglefuglenes

Foto 1. Kamgræs (stjerneart) på surt overdrev syd for Årbjerg, Nees. Foto. Morsø Kommune, sommer 2023.

ynglebestand og træfuglens levevilkår i området er således primært baseret på indsatserne for de lysåbne naturtyper, se tabel 4 ovenfor, der har til mål at sikre lav vegetationsstruktur.

Der vurderes ikke at være trusler for habitatarten odders forekomst i området, og handleplanen indeholder derfor ingen særlig indsats for arten.

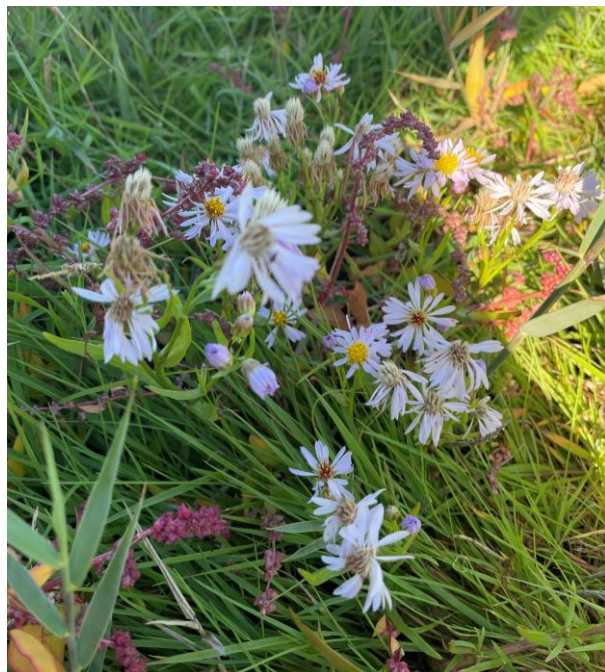

Foto 2 (tv). Strandasters (stjerneart) på strandeng ved syd for Mågerodde, Madsbjerg.

Foto 3 (th). Trævlekrone (stjerneart) på rigkær syd for Årbjerg, Karby Odde.

Foto. Morsø Kommune, 6.9.2023.

5. Indsatser fordelt på aktør

Grundlæggende er ansvaret fordelt, så kommunerne er ansvarlig myndighed på alle arealer i kommunen undtagen de skovbevoksede fredskovspligtige arealer.

Miljøstyrelsen er ansvarlig myndighed for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Det gælder dog, at kommunerne er ansvarlige for de arealer i fredskov, der er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Myndighederne er ansvarlige, jf ovenstående fordeling, for gennemførelse af handleplanen undtagen for offentlige arealer, hvor lodsejer selv er ansvarlige for at gennemføre handleplanen. De fleste indsatser er geografisk bestemt, hvorved den nævnte myndigheds- og arealdeling er gældende. Det er muligt at finde relevante Natura 2000-geodata i [MiljøGIS](https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022)². Endvidere kan overvågningsdata fra NOVANA-programmet tilgås via [Danmarks Miljøportal](https://www.miljoportal.dk/)³ og i Natura 2000-basisanalyserne.

Der kan være indsatser i Natura 2000-planens indsatsprogram, hvor der ikke er samme klare geografiske afgrænsning. I denne handleplan er der en naturlig ansvarsfordeling ud fra den geografiske afgrænsning, og dermed hvilken myndighed, der er ansvarlig for gennemførelse.

² <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>

³ <https://www.miljoportal.dk/>

6. Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2022-2027 har især fokus på en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker. Samtidig fastholdes en række indsatser, der er kendt fra de gældende planer.

Hovedformålene med indsatserne i tredje planperiode (2022-2027) er:

- 1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed**
  - 1.1. der er øget fokus på en mere naturnær forvaltning med fokus på at sikre sammenhæng i naturen og mere naturlige dynamikker i Natura 2000-områderne
  - 1.2. der arbejdes for at udvide arealet med urørt skov
  - 1.3. der er fokus på tiltag mod klimaforandringer og dermed områdernes robusthed over for pludselige hændelser
- 2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder hvilket bl.a. er i overensstemmelse med 'brandmandens lov' og EU's biodiversitetsstrategi 2030**
  - 2.1. fortsætte arbejdet med at sikre naturtilstanden f.eks. ved naturpleje på plejekrævende arealer
  - 2.2. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for og udlægge forstyrrelsesfrie zoner bl.a. til gavn for trækfugle, marine naturtyper og havpattedyr
  - 2.3. fokus på indsatser, der gavner truede arter og fugle
  - 2.4. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for at regulere fiskeri i beskyttede områder
- 3. Bekæmpe invasive arter**
  - 3.1. fortsætte arbejdet med at bekæmpe invasive arter

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden er sket på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete indsatser (se kapitel 4 i Natura 2000-planen for området). Den nedenstående prioritering afspejler således den forventede kronologi af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

1. prioritet er at sikre gunstig bevaringsstatus ved fortsat opretholdelse af naturplejeaftaler, og efter behov genrydning af arealer, hvor der tidligere har været udført rydninger.
2. prioritet er at bekæmpe invasive arter på arealer, hvor forekomsten er over 10%.
3. prioritet er at etablere ny naturpleje på arealer, hvor der i dag ingen naturpleje er, eller hvor der er lodsejerinteresse for større sammenhængende fælleshegn.
4. prioritet er at sikre og forbedre levestederne for ynglefugle på udpegningsgrundlaget.

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Morsø Kommunes hensigt at planlægge og gennemføre projekter med interessentinddragelse, der har til formål at understøtte og realisere handleplanen.

Tabel 6 viser myndighedens plan for interessentinddragelse. Der kan ske ændringer, hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 6: Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Myndighed
Lodsejermøde	Afholdelse af fællesmøde med lodsejere med arealer indenfor Natura 2000-området med henblik på orientering om handleplanen, tilskudsordninger og opbygning af samarbejde om realisering af handleplansindsatser.	2024-2025	Morsø Kommune
Jægerinddragelse	Sparring vedrørende regulering af præderende rovdyr ved levesteder for Klyde og Havterne.	2025-2026	Morsø Kommune
Orientering af Grønne Råd om projektstatus	Kommunerne afholder møde 1 gang årligt.	Hele planperioden	Morsø Kommune

Projekterne og indsatserne gennemføres så vidt muligt ved frivillige aftaler. Det er derfor i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive, hvornår projekterne fysik bliver udført. Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.

Bilag 1: Kortbilag

Afgrænsning af Natura 2000-område nr. 42 Mågerodde og Karby Odde bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. 25 Mågerodde og Karby Odde og Habitatområde nr. 177 Mågerodde og Karby Odde og de kortlagte naturtyper.

Kilde: [Miljøgis \(mim.dk\)](http://Miljøgis(mim.dk))
Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Bilag 2: Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 177		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 25		
Fugle:	Kortnæbbet gås (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Dværgterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: hjejle (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 25. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlagets lysåbne terrestriske naturtyper fordelt på areal		
		ha
1310	Enårig strandengsvegetation	8,74
6210	Kalkoverdrev	0,48
7220	Kildevæld	1,69
1230	Kystklint/klippe	0,83
7230	Rigkær	10,81
1330	Strandeng	195,01
1220	Strandvold med flerårige planter	19,19
6230	Surt overdrev	28,4
4030	Tør hede	0,06
6410	Tidvis våd eng	0,56
	SUM	265,77

